

LANDSFUNDUR

Frá landsfundinum

Fingu ein millióning afturat í Føroyum

Soleiðis fígga vit ein skattalætta, har tey, sum hava minst, fáa mest

Áki Bertholdsen

Fiskirættindini hjá Føroyum skulu seljast á einum fríum marknaði. Og ein partur av inntøkunum skal brúkast til at lyfta børn úr fátækraðøminum.

Tað sigur Aksel V. Johannesen, formaður í Javnaðarflokkinum nú flokkurin hevur landsfund í morgun.

Hann fegnast um, at tað gongur væl í uppsjóvarvinnuni, har kvoturnar eru nógv hækkaðar

– Kvotan av uppsjóvarfiski er vaksin eini 250.000 tons. Samanbera vit við toskin, avreiða føroysk skip bara 10.000 - 15.000 tons av toski um árið. Skipini avreiða altso 15.000 tons av toski og 500.000 tons av uppsjóvarfiski.

Avreiðingarvirðið av nýggja tilfeinginum er umleið 1,5 milliardir krónur og tær kundu komið ógvuliga nógvum føroyingum væl við.

Hesi ovurstóru virði verða politiskt útlutað, tí føroyingar hava ikki javnbjóðis atgongd

til tilfeingið, staðfestir Aksel V. Johannesen.

Men summir føroyingar, sum fáa atgongd til tilfeingið, gera sær dælt av tí og selja útlandingum tað.

– Ein, sum vit hava hoyrt nógv um, er gamli reiðarin á Anitu, sum seldi spainólum tað fiskioyvið, hann hevði fingið púra ókeypis frá landinum.

– Hann fekk 9 milliónir fyri tað og Jacob Vestergaard vardi hetta við at siga, at tað er best fyri meiniga føroyingin, at peningurin liggur í lummanum hjá reiðaranum.

– Lat meg spyrja, hvat fekk fólkapensjónisturin á Viðareiði burturúr hesari sølu? Hvat fekk flakavinnan í Vestmanna burturúr hesari sølu? Hvat fekk sjúkrasysturin á Argjum burturúr hesari sølu, spyr formaðurin í Javnaðarflokkinum.

– Tey finga einki burturúr. Tað einasta, vit finga burturúr, er, at ein einstaklingur afturat gjørdist millióningur, leggur hann

afturat.

– Javnaðarflokkurin vil, at vit øll skulu hava javnbjóðis møguleika og javnbjóðis atgongd til náttúru-tilfeingið. Tí mæla vit til, at stórir partur av nýggja tilfeinginum verður seldur á einum fríum marknaði, har allir føroyingar kunnu keypa sær atgongd til fiskivinnuna í einari javnbjóðis kapping.

– Í 2011 gjørdi minnilutasamgongan, sum Javnaðarflokkurin var partur av, eina roynd at selja ein part av teimum nývunnu makrel-rættindunum á einari uppboðsølu. Vit seldu 20.000 tons fyri tilsamans 72 mió. krónur.

– Tá vit kunnu selja 20.000 tons fyri 72 mió., hvussu nógv kunnu vit so ikki selja umleið 250.000 tons fyri?

Tey sum fáa minst

Aksel V. Johannesen sigur, at inntøkurnar frá søluni av fiskirættindum skulu koma øllum føroyskum heimum og húsarhaldum til góðar.

Ein uppgerð staðfestir, at 1.555 føroyingar liva undir

fátækramarkinum og 5000 í fátækraðða.

Ein stórir partur av hesum eru stakir upphaldarar og teirra børn.

– Tí skal ein partur av inntøkunum brúkast til at hækka serliga barnaískoytið, so vit kunnu lyfta hesi børn úr fátækraððøminum.

– Fólkapensjónistar, ið bara hava fólkapensjónina og Samhaldsfasta at liva fyri, liggja tætt niður ímóti fátækramarkinum. Tí skal ein partur av inntøkunum nýtast til at hækka viðbótina í fólkapensjónini.

– Tey við lágum inntøkum hava tað eisini trupult, og tí skulu inntøkurnar annars brúkast til at lækka lønarskattin, so lág- og miðal-inntøkurnar eisini kunnu fáa ein lætta í landsskattinum, eins væl sum í kommunuskattinum.

– Soleiðis kunnu vit fígga ein skattalætta, har tey, sum hava minst, fáa mest, sigur Aksel V. Johannesen.

Alivinnan gjalda fyri skattalætta til láglønt

Kommunur skulu fáa gjald frá alivinnuni fyri at lækka skattin

Áki Bertholdsen

Alivinnan skal rinda eitt rímligt gjald fyri at fáa rættin at brúka firðir og sund til aling.

Tað staðfesti Aksel V. Johannesen, formaður í Javnaðarflokkinum í formansrøðu síni, nú flokkurin hevur landsfund í Hósvík leygardagin.

Men hann staðfestir somuleiðis, at hetta gjaldið skal beinleiðis markast til at lækka skattin hjá fólki við lágum inntøkum og miðal inntøkum.

Hann fegnast um at tað gongst alivinnuni so mikið væl, at hon hevði eina heila milliard í yvirskotið í fjør.

– Talan er um fyra alifyrirtekur. Meira enn helvtin av eigaraskaranum er útlendskur, staðfestir Aksel V. Johannesen.

– Hesar fyrirtekurnar hava ein framhjárætt til allar firðir í Føroyum og onnur sleppa tískil ikki frammat, hvørki at ala laks, tara ella annað, hóast áhugi skuldi verið tað.

Formaðurin í Javnaðarflokkinum sigur, at undir

hesum umstøðum er tað rímligt, at alivinnan rindar nøkur fá prosent í leigu fyri sín framhjárætt til okkara firðir

– Vit hava skotið upp, at eitt rímligt gjald er eitt tøkugjald á 5 prosent. Tøkugjaldið er virðið á laksinum, tá hann verður tikin úr alirgunum.

Verður tøkugjaldið er fimm prosent, merkir tað eina inntøku á onkustaðni ímillum 80 og 100 milliónir krónur.

– Hesi fimm prosentini skulu koma teimum lág-løntu beinleiðis til góðar, sigur Aksel V. Johannesen.

– Tí skal helvtin av tøkugjaldinum býttast javnt ímillum allar kommunurnar. Hetta hevði gjørt tað møguligt hjá kommunum at hækka botnfrádráttin og harvið at lækkað skattin hjá lág- og miðalinntøkum, sigur Aksel V. Johannesen.

– Harvið fáa allir føroyingar, sum jú eiga firðirnar, gagn av hesi samúliku leiguinntøkuni, sum alivinnan rindar fyri sín framhjárætt, sigur formaðurin í Javnaðarflokkinum.

Frá landsfundinum